

**HRVATSKA UDRUGA ZA DEZINFEKCIJU,
DEZINSEKCIJU I DERATIZACIJU**

u suradnji s

Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo

Planirano i organizirano suzbijanje komaraca u Republici Hrvatskoj

Aedes albopictus

**Zašto o tome moramo
razmišljati već danas?**

*Komarci koji su u ožujku i travnju
bezazlene ličinke, od svibnja i
lipnja postaju*

nesnosne leteće krvopije!

Dolaskom toplijih dana komarci postaju veliki problem u gradovima i općinama jer:

- ⇒ mogu prenositi zarazne bolesti
 - ⇒ ubodima uzrokuju značajne kožne probleme
 - ⇒ uzrokuju velike smetnje pri normalnom odvijanju čovjekovih aktivnosti
 - ⇒ kada ih je puno uzrokuju kolektivno
- nezadovoljstvo građana i turista**

Komarci se legu u vodama stajaćicama

- polažu jajašca u vode stajaćice
- u vodi se iz jajašca razvijaju ličinke komaraca
- iz ličinki nastaje kukuljica
- iz kukuljica izlijeću odrasli komarci

Vrsta i brojnost komaraca ovisi o vrsti i veličini legla

STANIŠTA (legla) JAJAŠACA, LIČINKI I KUKULJICA
vode stajaćice, bare, lokve, kanali, potoci, poplavne livade, šikare, šume, bačve s vodom, vaze, auto-gume, odbačene kante i kućanski aparati, podrumi stambenih zgrada, šahtovi, septičke jame te sva druga mjesta i predmeti na kojima voda poslije kiše stoji više od 5 dana

STANIŠTA (legla) ODRASLIH KOMARACA
livade, šume, nisko raslinje, krošnja manjeg drveća, grmlje, živica, podrumi stambenih zgrada, napuštene zgrade, neodržavane javne površine i sl.

Kako su komarci ovisni o mikroklimi njihova se aktivnost odvija uglavnom u doba noći, predvečerje ili u rano jutro, kada je izraženija vlažnost zraka i niža temperatura. Izuzetak od toga čini **novija agresivna vrsta** u Republici Hrvatskoj Azijski tigrasti komarac (*Aedes albopictus*) koja je ishodišno vrsta vlažnih šuma (danas udomaćena u gradovima) i koja bode tijekom čitavog dana.

Suzbijanje odraslih komaraca tek kada počnu letjeti je slabog i kratkoročnog učinka jer:

- *odrasli komarci zaposjedaju puno veća područja nego kada su bili u obliku jajašca, ličinke ili kukuljice*
- *tijekom suzbijanja mnogi odrasli komarci su skriveni, tj. zaštićeni u zelenoj vegetaciji*
- *ubrzo nakon akcija suzbijanja na jednom području, drugi komarci dolaze iz područja u kojima nije provedeno suzbijanje*
- *insekticid ne djeluje na zaustavljanje razvoja ličinki pa za nekoliko dana dolazi po invazije nove generacije odraslih komaraca na tretiranom području*

ŠTO TREBAMO NAPRAVITI KAKO BI KOMARACA BILO ŠTO MANJE?

- **početi razmišljati o komarcima puno prije ljeta**
- **zatražiti izradu stručnog programa suzbijanja komaraca u nadležnom zavodu za javno zdravstvo**
- **glavno težište programa suzbijanja staviti na suzbijanje ličinki**
- **trajno informirati i educirati građanstvo** (putem javnih medija i/ili edukativnih letaka) **o mjerama koje sami mogu poduzeti kako bi komaraca bilo što manje**
- **odgovarajuće mjere suzbijanja komaraca provoditi od proljeća do kasne jeseni**
- **program suzbijanja komaraca trajno provoditi na stručan i organiziran način**

Organizirano i planirano suzbijanje ličinki, sukladno pravilima struke, je metoda koja postiže maksimalan učinak, a minimalnu štetu po okoliš. Rezultati suzbijanja samo tijekom pojave velikog broja odraslih komaraca (krilatica) uvijek su privremeni (izuzetno kratkotrajno djelovanje). Suzbijanje odraslih komaraca samo je nadopuna larvicidnog tretmana i ne smije biti osnovna i jedina metoda suzbijanja komaraca!

više na www.huddd.hr

Temelj u zakonskoj regulativi

Sukladno članku 5. stavak 2. i 3. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07, 113/08, 43/09) na temelju državnog programa mjera iz stavka 1. Istoga članka, godišnji program mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti za područje općine, grada, županije, odnosno Grada Zagreba, donosi općinski načelnik, gradonačelnik, župan, odnosno gradonačelnik Grada Zagreba, a na prijedlog nadležnog zavoda za javno zdravstvo. Programi mjera za područje jedinica lokalne samouprave donose se najkasnije do 31. siječnja za tekuću godinu te se njima utvrđuju mjere, izvršitelji programa, sredstva, rokovi te način plaćanja i provedba programa.

Sukladno članku 24. stavak 2. Zakona Županije, odnosno Grad Zagreb, gradovi i općine obvezni su omogućiti provedbu preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na svome području sukladno programu mjera iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona.

Bez vode nema KOMARACA!

S obzirom da se prva tri stadija životnog ciklusa komarca (*jaje, ličinka, kukuljica*) odvijaju u vodi, što Vi možete napraviti kako bi populacija komaraca bila što manja?

1. Uklonite ili ispraznite vodu iz svih predmeta (*npr. bačve, kante, prazne lončanice te podlošci za lončanice, autogume, barke i sl.*) na javnim površinama, u dvorištima, vrtovima, na balkonima ili terasama!
2. Održavajte urednim Vaše vrtove i dvorišta, tj. pokostite travu i uklonite suvišno grmlje! Vodu za zalijevanje vrtova treba redovito mijenjati (*trošiti*), nesmije stajati duže od 5 dana u posudi za zalijevanje!
3. Rezerve vode hermetički zatvorite poklopcima ili na neki drugi prihvatljiv način!
4. Zatrpajte jame, bare i slične površine kako se ne bi zadržavala kišnica ili drugi izvori vode!

5. Očistite obale potoka, jezera i rijeka!

